

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. birželio 21 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukaviniienės, Andžej Maciejewski ir Dalios Vasarienės (kolegijos pirmininkė),

susipažinusi su 2023 m. gegužės 26 d. paduotu ieškovės AB „Black Banx (Baltic)“ kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. vasario 28 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Ieškovė AB „Black Banx (Baltic)“ padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. vasario 28 d. nutarties peržiūrėjimo. Šia nutartimi paliktas nepakeistas pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo atmetas jos ieškiny atsakovei Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Finansų ministerijos dėl nuosavybės teisės į 250 000 Eur pripažinimo.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normos (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Ieškovės AB „Black Banx (Baltic)“ kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais. Pagrindžiant šių teisinių pagrindų egzistavimą, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normų (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui. Taip pat kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus, pagrindžiančius, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, suformuotos byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į nagrinėjamos bylos faktines aplinkybes.

Ieškovės paduotame kasaciniame skunde nurodomi šie argumentai: 1) teismai netinkamai paskirstė šalims įrodinėjimo pareigas, o tai lėmė netinkamą CK 4.26, 4.47, 4.97 straipsnių aiškinimą ir taikymą bei ieškovės nuosavybės teisės į ginčo lėšas pažeidimą. Ieškovės nuomone, ji pateikė teismams visus įrodymus, kuriais pagrindė nuosavybės teisę į 250 000 Eur sumą. Nuosavybės teisę į šias lėšas ji įgijo jos ir Naujosios Zelandijos likviduojamos įmonės „T1 Holdings Limited“ sudarytų sutarčių dėl kriptovaliutų pirkimo bei sąskaitos atidarymo ir naudojimo sąlygų pagrindu. Sutarties dėl kriptovaliutų pirkimo galiojimas patvirtintas įsiteisėjusiu ir prejudicinę galią turinčiu Lietuvos apeliacinio teismo 2022 m. balandžio 21 d. sprendimu civilinėje byloje Nr. e2A-235-912/2022, o sutartis dėl sąskaitos atidarymo ir naudojimo sąlygų yra nenuginčyta,

todėl galioja. Atitinkamai, ieškovė neturėjo pareigos toliau įrodinėti, kad sutartys yra galiojančios. Pagal įrodinėjimo naštos paskirstymo taisykles, būtent atsakovė turėjo pareigą paneigti ieškovės nurodytas aplinkybes dėl sutarčių sudarymo ir (ar) baudos paskyrimo teisėtumo, tačiau tokių įrodymų nepateikė. Nepaisant to, teismai rėmėsi atsakovės deklaratyviais teiginiais ir nepagrįstai perkėlė įrodinėjimo našta išimtinai ieškovei; 2) teismų procesiniais sprendimais ne tik *de facto* neteisėtai konfiskuotos ieškovės lėšos, bet ir paneigtas jos bei likviduojamos įmonės „T1 Holdings Limited“ sudarytas arbitražinis susitarimas dėl ginčų nagrinėjimo arbitražo teisme Singapūre. Ieškovės nuomone, Lietuvos teismai neturi jurisdikcijos nagrinėti sutarties dėl kriptovaliutų pirkimo galiojimo ir vykdytinumo klausimų ir (ar) spręsti dėl jos pagrindu paskirtos baudos pagrįstumo ir teisėtumo.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, sprendžia, kad jais neformuluojami tokie teisės klausimai, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Gražintinas sumokėtas už kasacinį skundą žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir gražinti jį padavusiam asmeniui.

Gražinti Eurorita LTD (j. a. k. 91720379) 2850 (du tūkstančius aštuonis šimtus penkiasdešimt) Eur žyminio mokesčio, sumokėto už ieškovę 2023 m. gegužės 29 d. Bank of Ireland, mokėjimo dokumento Nr.190485424.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Alė Bukaviniene

Andžej Maciejewski

Dalia Vasariene